

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 3 frt — kr.

Hat hónapra . . . . . 2 frt 50 kr.

Három hónapra . . . . . 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Ezves számkok 12 kr-ával kaphatók

a kiadóhivatalban

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 fr.

kétyszeriért 6 kr, többszöriért 5 fr fizetendő.

Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötöttesben levő hirdető-írók, elő-

fizetők, vagy a gyakori hirdetői tetemes díj-

kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

I.

320/1892. szám. Barsvármegye főispánjától.

Meghívó.

Az 1892—1897. évi országgyűlést egybehívó királyi kegyelmes meghívó-levél kihirdetése céljából, Barsvármegye törvényhatósági bizottságát f. évi január hó 15-én, d. e. 11 órakor Ar.-Maróthon, a vármegyei ház termében megtartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezennel meghívom.

Ar.-Maróth, 1892. január hó 7-én.

Kazy János,

cs. és kir. kamarás, főispán.

II.

70/1892. sz. Léva város tanácsa.

A föld- és házbirtoknok általános jövedelmi pótdadó kivételénél a bekelezett kölesön után az adóévet megelőző év végeig tényleg le nem rovoit tökemaradék egy évi kamatainak 10 százalékát figyelembe vétetni s az általános jövedelmi pótdadóból levonati kívánó adózók azon figyelemzetéssel értesítettek, hogy abbéli valamásukat a városi jegyzői irodában ingyen kiszolgáltató nyomtatványon folyó hó végeig ugyan ezen irodában nyújtsák be.

Léván, 1892. évi január hó 8-án.

Tuschnay János,

jegyző.

Egyesületi válság.

Korunk szellemi tespedésének elszomorító jelenségét képezi azon rendületlen közöny, melylyel a közéletben lépten-nyomon találkozunk. Mintha csak az önbizalom, az akarat, munkakedv, tettvágy és tetterő végképen kihalt volna lényünkben, ölvetett kezekkel egykedvű nézői lettünk a körülünk és fölöttünk lezajló eseményeknek. Már a gondolat is nehezünkre esik. Nincs eszme, mely lelkesíteni, nincs feladat, mely tetterre buzdítani képes lenne. Már is oda jutottunk, hogy járszalag nélkül mozdulni sem merünk. Kiskorúak mód-

jára feltétlenül gondnokságra bizzuk legéletbevágóbb ügyeink elintézését, mit sem törődve azzal, hogy mire vezet ezen végzetes lemondás, melyet a társadalmi — és közügyek terén tanusítunk. Lelkünk rugékonysága odaveszett s mély apathiába merülten, rohamosan sodortatunk a szellemi és anyagi hanyatlás baljóslatu lejtőjére, melyen hovatovább küzdelmesebb a megállapodás. — Epedve zugolódunk a mostoha sors ellen, de csapásainak elhárítására még csak ujjunkat sem nyújtjuk ki.

Ime, a mai korszellem sajnos szignaturája!

A közéletben országszerte beállott pangást hiven tükrözi vissza gazdasági egyesületünk fennállásának utolsó évtizedén át folytatott siralmas tétlensége. Létezik, de nem működik! Létezik, de nem él, vagy is él, de tetszhalottan!

Tagjainak némi vigasztalására szolgálhat azon tudat, hogy ily siralmas lethargia áll fenn egyáltalában nem csupán az egyesület ténykedésében, de a megyei közéletben is. Az egyesületek legnagyobb része csakis névszerint létezik, felpártolt működésük terén még csak életjelt sem adnak magukról. A megyei ügyek elintézésében egyedül azok fáradoznak, kik tisztai állásuknál fogva arra kötelesek, a többiek, kik hivatalos lennének a megyei ügyek gondozásában részt venni, ha esekély számmal meg is jelennek a gyűléseken, a sajátképeni közreműködésről már rég lemondottak. — Szomorú vigasztalás biz ez! mely még távolról sem szolgálhat egyesületünk tétlenségének mentségére. Van azonban egy körülmény, mely legalább is érthetővé teszi azon tespedést, mely egyesületünk életét bénítja, — értem alatta azon csapást, mely ezen évtized elején egyesületünket érte és fennállását komolyan kérdésessé tette. Volt ugyanis

idő, midőn egyesületünk nem annyira pártbeli — mint személyi — ellenzéki-kieskedés nyomása alatt — állítólag erélyesebb vezetés és élénkebb ténykedés szempontjából — az ügyvitelben a centralizáció behozatalát kívánatosnak tartván, az egyeduralkodó rendszert létesítette. — Sajnos elhamarkodását azonban csakhamar nagyon is megkezesülte. A káprázatos nagyzással folytatott új rendszer tartama alatt ugyanis, meddő kísérletek költségeire és a tisztai fizetések fedezésére, rövid néhány év alatt ráment 20 ezer frtra rugó alaptőkéje, a miniszterium részéről nyert 11 ezer frtot tett segély összeggel együtt; végképen ki lett pusztítva már is jövedelmező karba hozott faiskolája, belőle a fák és csemeték a kertészszel együtt kidobva és az eladásra szánt, kopárrá varázsolts terület tengeri alá bérbe adva; végre, hogy a pusztulás műve tetézve legyen, egy s más irányban fennálló tartozások is súlyosbították az egyesület válságos helyzetét.

A drága pénzbe került autokratikus áera üres erszényvel tovább folytatható nem lévén, félbeszakadt és az árboc s vitorla nélküli hajó-roncs a tenger hullámaina lett bízva.

Elképzelhető lévén azon mély lehangoltság, mely ezen kétségbeesítő állapottal szemben az egyesületi tagok keblén erőt vett, bárki megbocsáthatónak találta volna, ha ily reménytelen körülmények közt az egyesület feloszlását dekretálja. — Hogy ezt nem határozta, sőt, hogy ellenkezésképp az egyesület regenerációját tűzte ki feladatul, ez csakis annak köszönhető, hogy a korszellem árka, a közöny akkoron még nem érte el azon fokát, mely ez időszereint a hivatottak tetterejére nehezedik.

Az újraalkotás keserves munkája kezdetét vette, melyet egyrészt az egyesületi ügyekre vonatkozó, több rend-

beli, lényeges okmányok és iratok hiánya, másrészt a hagyatékul nyertek homályos mivolta nem kevésbé nehezített. A nagyzás fénykorában pazar javadalmazást élvezett, fizetéses tisztviselő helyett, kik a sülyedő hajóról idejekorán menekültek, akadtak önzetlen férfiak, kik az egyesületi ügyek vezetésére díjtalanul vállalkoztak. Az elkálódott egyesületi vagyonnak itt-ott fenmaradt morzsái szorgosan összegyűjtve és gyümölcsözőleg elhelyezve lettek. Az utóvégre kellő kerítéssel ellátott, de parlagon heverő kerti telek, faiskolává leendő berendezése céljából, szerződésileg szakértő kezelésére lett bízva.

Hogy a létért éveken át folytatott ilyen küzdelmek tartama alatt az egyesületi tagoknak sem módjuk nem volt, sem kedvük nem lehetett működésük terén kiható akcióba lépni, könnyen belátható.

Végre a rekonstrukció fáradaalmas művén hangyaszigoralommal és szoros takarékossgal kitaróan munkálkodván, oda jutottunk, hogy egyesületünk alaptőkéje elérte a 11 ezer frtot, faiskolája pedig két év mulva nemesített csemetékkel már teljesen beállítva lesz, a midőn kezdődni fog a fák elárúsítása, melynek eredményéből a faiskolának keilő karbani fenntartása teljes fedezetet nyerend, sőt tiszta jövedelmet is nyujtand.

Ha már a válság idején egyesületünk kiható működésében beállott és huzamosan tartott szünetet magyarázni és elnézéssel illetni képesek voltunk, most, hogy fennállása — habár szerényebb mérvben — ujlág biztosítva van, berögződött tétlenségére magyarázatot igen, de mentséget nem találunk.

Igaz ugyan, hogy felette ros idők etünk, elannyira, miszerint a megélhetés keserves küzdelmei által édes mindnyájunk nagy része utalva van roskadozó lételének foltozgatásával baj-

TÁRCZA.

Erdő-szelen.

Oly pusztá, élettelen most ez a táj. Sehol egy fűszál, sehol egy levélke. A fák égnek meresztik fekete vázaikat, mintegy lombot kérve attól, ki a mező lilomát ruházza.

Hova lett az illat, a madárdal, a szellő-suttogás? Nem látom kedves virágaimat, tarka füveimet, a haraszt alá buvó piros gombát, aranyos hátú bogárkaimat; nem hallom a méh döngicselését, a rigó fuvoladalt, a jövendőmondó kakukkot, a sok szép madárdalt, — eltűntek, nincsenek.

Csak egy árva varju gubbaszkodik itt a fa tetején és belerikácsol olykor a pusztá, hangtalan erdőbe: „Kár! Kár!”

Valamikor, a kalendárium szerint hat hónappal ezelőtt, szívem szerint: száz évvel ezelőtt, milyen más érzelmekkel jártam én itt! Mily boldogan szivtam az erdei szellő édes illatát. Mellettem egy szöke gyermek andalgott. Istenem, mi csodálatos hurok pendültek meg szívemben, midőn azt vettem észre, hogy egyedül vagyunk! Talán az ő szívében is megrezdültek azok a hurok, mert ő is elnémult. Végre ő törte meg a csendet. Azt kérdezte tőlem, hogy mi a legszebb virág neve. Azt feltem neki: n ő. Elpirult. Nem volt hozzászokva a bókokokhoz. Megfogtam a kezét. Részkettem. Ajkaimhoz emeltem. Nem vont a viszket. Azon gondolkodtam, hogy most Petőfiből kellene valamit idézni, de nem jutott eszembe más,

csak az, hogy „Megy a jháász számaion,“ ez pedig nem ilyen alkalomra való.

„Kár! Kár!”

Hogy ő mit gondolt, nem tudom, talán ő maga sem tudta. Hallgattunk egy darabig és éreztük, hogy bolondok vagyunk. Végre én szóltam, azt mondtam neki, hogy szeretem, legyen a feleségem. Ajkai közé vett egy fűszálát, elharapta, aztán azt felelte, hogy a szülői nem adnak hozzá. Ezt magam is igen jól tudtam, mert az ő apja gazdag földesur, én pedig egy szegény preceptor vagyok, — de hát nem jutott okosabb beszéd az eszembe.

„Kár! Kár!”

Megint csak hallgattunk egy darabig, aztán ismét én szóltam: „Hogyha megengednék, hozzáj jönne-e?” „De ha ugysem engedik meg!” „No mégis, föltéve...” Roppant zavarba jött. Láttam, hogy igen töri a fejét. Lestem az ajkait egy hosszú perczig, egy esztendeig. Végre megszólalt: „Mit gondol ön?” Erre a váratlan kérdésre nem számítottam. Most már én voltam kelepében, — nem tudtam, mit feleljek.

„Kár! Kár!”

Nagy tusakodás után szerényen azt mondtam, hogy az én véleményem szerint akkor sem jönne hozzá, ha elvehetném, mert a szívnek is nagy szerepe van ebben a dologban. Ábrándosan nézett reám, azután megnevésültek hosszú szempillái és ajkai ezt rebegték: „Nincs igaza.” — „Hát szeret egy kissé!” — Nem felelt, csak keblemre dönt. Két puha karja átfogta nyakamat. Aranyszöke haja ajkamhoz ért. Meg-

csókoztam minden szálát, megcsókoztam égő piros arcát, fehér nyakát és rózsás fülcsekjét. Boldog voltam. Kacagtam és sirtam egyszerre. Az erdő mélyéből kihangzott: egy gerlebugás és nem messze tőlünk egy rigó fuvolázott. Alig vettük észre, hogy alkonyodik. Másnap találkat adtunk egymásnak és másnap egyikünk sem mehetett el a találkára.

„Kár! Kár!”

Mikor hazament, észrevették arcán a pirosságot, szemében a boldogságot. Megkérdezték: hol volt, kivel találkozott. Megmondta. Az apja azonnal irt nekem, hogyha még egyszer beszélek a leányával, hát lepuskáz, mint egy nyulat. Daczára ezen mord fenyegetésnek, elmentem volna az erdőbe, de tudtam, hogy kedvesemet szigoruan őrzik. Nem is találkoztam vele többé, pedig egy faluban laktunk. Most hallom, hogy férjhez adják. Valami ügyvéd veszi el. Bus vagyok és elkeseredett. Bánatosan bolyongok itt a hófedte erdőszélen; tejem zug, szemeim könnyelabadtak. Egy vékony reménysugár hatol szívembe, melytől az nagyot dobban. Hátha nem megy hozzá!! Hátha visszautasítja!! Hiszen ugy szeretett! Bizna kell szívemben! Bizom benne!

„Kár! Kár!”

Nem méssz innen te ostoba varju! Eddig mellettem beszélél, most már te is ellenségem vagy!! — Hess!

Gárdonyi.

A távolból.

Óh szép lányka bárha tudnád,
Mint szeretlek tegedet,
Féled sóhaját: zám epedve.
Ajkam égéd omleget.

Bárha tudnád, hogy a távol
Milyen fájó énnekem,
Hogy a bánat mély boruja
Van csüggendő szívemen.

Ah feledni bájos arcod
Mért, hogy oly nehéz nekem,
S mely emés-ti — mért szívemben
Lánggal égő szerelem!?

Szálljon lelke arra messze,
Mint madár gyors szárnyakon,
Fölkeresve azt a tájat,
Merre keblem vágya von.

És ha megjő, tudd meg tőle,
Hogyha tán még nem tudod:
Hogy szeret egy szív epedve
Szeret, még csak él s dobog.

R. I.

Mélyen tisztelt uraim és hölgyeim!*)

A mulattatáshoz olyan jó kedélyállapot kell, mint annak a cigánynak volt, kit hétfőn vittek akasztani, s azt mondá: Na, ez a hét nekem ugyan rosszul kezdődik!

Hej, de irigyoltam én ekkor az élces embereket!

Eszembe jutott II. Frigyes porosz király, kinek egyik hadnagya egy nagyon jeles katonai könyvet irt, mely a királynak igen megtetszett, hogy megjutalmazza a hadnagyt, ő is küldött neki egy könyvet, azaz könyvbe kötve egy csomó tizes bankót. Legközelebbi alkalommal találkozával a király a hadnaggyal, kérde tőle:

— Hát tetszett-e az én könyvem?

*) Szalagy Gyula, főgimnáziumi tanárnak, a lévai iparos olvasókör által márt hó 26-án tartott estélyen közéletésében részesült felolvasása.

lakodni. — Fájdalom! de igaz az is, hogy szorult anyagi viszonyok nagyon is alkalmasak előbb-utóbb szellemi hanyatlást vonni maguk után; azonban felednünk nem szabad, hogy ténykedésünk nem csekély részével a közéletnek tartozunk, melyben gyökeredik magán életünk sorsa. — Tudnunk kellene, hogy egyénenként vajmi keveset, tömörülten csodákat képes mivelt az emberiség! — Emlékeznünk kellene arra is, hogy a társulás, az egyesülés volt minden időben a tettek bölcsője és az egészséges közélet alkotója, az oszlás a cselekvés sirja és a pangás kezdete! — És ha mégis állt közönybe merülten, tétlenül állunk a közélet terén, megbocsáthatatlan bünt követtünk el a társadalom és önmagunk ellen és pedig — egyetünkre való tekintetből — annál inkább, mert nem képzelhető egyesület, mely a teendők oly széles körét ölelné fel, mint egy gazdasági egyesület, mely hivatva van a természetnek ugyszólván mindhárom országával foglalkozni. Hisz a növény-, az állat- és ásványtan tanulmányainak tárgyát képezik, sőt a műtan, vegytan és géptan is ismereteinek körébe tartozik. — Mily könnyen fogamozhat ily tárgyhalmaz egyik, vagy másik állama fölött oly életképes eszme, mely gyakorlatilag megvalósítva, a gazdaközönség megmérhetlen hasznára szolgálhat.

Egyesületünk tespedése már sokakat indított annak kutatására: vajjon, mily módon lehetne azt életre galvanizálni? — Többek közt legujabban a legnemesebb szándékból kifolyólag azon eszme került szőnyegre, nem-e lenne célravezető, az egyesületet a megyébe beolvasztani, vagy is mint szakbizottságot a megyei közigazgatás keretébe beilleszteni?

Már csakugyan az egyesület pangása fölötti kétségbeesésünkben közel vagyunk ahoz, hogy még a borotvába is kapaszkodnánk, ha elképzelhetnénk, hogy ezáltal tevékenységre bírni sikerülne; mindazonáltal kénytelenek vagyunk a szóba hozott mentőlépésre — mely egyébiránt kivihetetlen — meggyőződésszerűleg kijelenteni, hogy az ajánlott gyógyíszert még magánál a fenntörő bajnál is rosszabbnak tartjuk; mert hiszen tetszhalottal van dol-

gunk, melyen aligha segítünk, ha rászögezzük a koporsó födelét. Mi pedig az egyesület életét s nem kimulását óhajtjuk, nem akarhatjuk tehát, hogy kivetkőztetve önálló jellegéből, alárendelt bizottsággá töpörüljön, a mi szégyenletes kimultát jelentené.

Egyébiránt nem is lehet a czélba-vett metamorphosist — még ha lehetséges volna is — mintegy varázsütéssel végrehajtani. Utjában állanak annak az egyesület alapszabályai, melyek tagjainak törvényt szabnak s melyek az egyesület eszméjével, jellegével öszsze nem egyezhetők, bármintemű átalakítási módokat mereven kizárnak. Az egyesület csakis mint önálló jelleggel bíró magántársulat folytathatja tovább életét, az ut a tervbe hozott bizottságba csakis annak sirja fölött vezet! Ha tehát a gazdasági egyesület életképtelenségét alaposan beigazoltuk találja, a helyett, hogy a kinálkozó járom alá hajtáná fejét, alapszabályainak értelmében vagyona fölött megejtett böles végrendekezése kapcsán megörökítvén emlékét, hozzá méltó módon vessen véget életének és temetkezzék saját zászlója alá, melyet egykoron oly lelkesülten lobogtatott.

Ez megtörténvén, azontul mi sem állandó utjában annak, hogy az egykori egyesületi tagok közül azok, kik a hypnosis iránt fogékonysággal bírnak, mint a kimult egyesületnek mumiái, a megyének — nem tudjuk elképzelni, hogy melyik — bizottságba lépjenek.

Nehogy a fentebbiekben kifejtett igénytelen nézeteink miatt azon váddal illettessünk, miszerint utját nehezítvén azon lendületnek, melyet a gazdasági érdekek ápolása állítólag egyesületünk megyésítése által nyerne, az ígéret földjét könnyelműen utasítjuk vissza, szabad legyen mindenk előtt mérlegelni, hogy mit nyernének néhai egyetünk kiérdemült és hypnotizált tagjai megyésítésök által és ez irányban szemügyre venni azon gondozást, melyben a gazdasági ügyek első sorban a közigazgatási bizottságban részesülnek, melyhez utasítva látszanak lenni már annál fogva is, mert abban foglal helyet a gazdasági előadó. — Ha tekintetbe vesszük, hogy ezen bizottság alakulása óta a legújabb

időkig üléseiben gazdasági ügyek még csak szóba sem hozták, hogy azon periódikus időkben, is midőn az előadó állása betöltve volt, annak széke a bizottsági ülésekben éveken át üresen állott és ha el is volt foglalva, azzal egy vagy más gazdasági ügynek tárgyalása egyetlenegyszer sem lett provokálva, — jogosan elmondhatjuk, hogy a gazdasági ágendák a megye zöld asztalán szintoly csendes álmodást élveznek, mint a gazdasági egyesület kebelében és hogy ez oldalról a gazdaszat terén egyetünk renegát tagjai serkentő példát hasztalan várnának, a lemondás áldozata e szerint a kilátásba helyezett gyümölcsöt nem hozná meg. — De nem is lehetne másként. Be kell látnunk, hogy ha az amugy is munkával tulterhelt megyei tisztviselők vállaira rakjuk még az egyesületi ügyek elintézését is, lehetetlent követelünk tőlük. — Egyébiránt idővel alkalmunk lesz ezt tapasztalni a megyésített egyesület egyik, már meglevő példányára sorsán.

A gazdasági előadó állás legutóbbi betöltése új korszakot látszik kilátásba helyezni. Újabb időben ugyanis kiváló erélyű férfi foglalta el az előadó széket. Dicséretes szakbuzgalmától sokat várunk, habár egyelőre sajnálattal kellett tudomásul vennünk, hogy ellensége a községi faiskolák remek intézményének és egyúttal ellensége a megyei gazdasági egyesületnek, holott állásánál fogva előbbent előmozdítani, utóbbit pedig pártolni és serkenteni lenne hivatva.

Már csakugyan nehéz megpróbáltatások érik egymás után szegény egyetünköt. Alig néhány éve a merev centralizáció vagyont nyelte el, most meg a megye Saturnus módjára készül vele — saját gyermekével — elbánni. Az évtized elején vagyona tétetett tönkre, legujabban élete ellen terveztetik merénylet.

Eleget vétett a megye már azzal is egyetünk ellen, hogy tükéletesen ignorálta, soha közreműködését igénybe nem vette, soha munkafeladvánnyal meg nem tisztelte. — Si licet parva componere magnis, egyszer sem követte el a földmívelési miniszterium abbéli szokását, mely szerint az fonto-

sabb gazdasági ügyek elintézése előtt rendszeren az országos gazdasági egyesület véleményét követeli be és nagyob-bára tekintetbe is veszi. Megyénk ezen eljárását egyesületünk irányában következetesen mellőzte. Már pedig ez uton munkélködésre serkentvén az egyesületet, sokkal járult volna tevékenységének élesztéséhez s egyszersmind utját szegte volna annak, hogy — egyébről nem szólva — a községi faiskolák tárgyában oly bi-arr tervezkedések keletkezzenek és alkotás helyett rombolási programok merüljenek fel.

De hát mindezt nem tette megyénk. Annál inkább meglepő, hogy évek során át betartott izoláció után, most egyszerre hön ohajtja keblére szoritani a régtől mellőzött gazdasági egyesületet.

Legkevésbé sem idegenkedünk az öleléstől, ha az életünkbe és vagyónunkba nem kerül! Sőt — nagyon is belátván, miszerint egyesületünk, mint vélelmező testület és a megye, mint végrehajtó hatalom közt a közvetlen érintkezés a gazdaközönség javára szolgálha — mi is óhajtjuk ezen üdvös köteléket, csak hogy nem egyetünk élete és vagyona árán. Ebbeli óhajunk beigazolására az alantikban rövideden be is mutatjuk azon kiválóan illetékes oldalról eredő módoszat tervezetét, melyet, mint ez irányban egyedül elfogadható, egész terjedelmében magunkévá teszszük.

Az érintetlenül hagyott, azaz alapszabályai által biztosított, mostani szervezetiével, működési körével és rendelkezési jogával — conditio sine qua non — továbbra is fennálló gazdasági egyesület szakosztályainak elnökei és jegyzői és netáni gátolatásuk esetén, azoknak egyesületi közgyűlés által ad hoc választott helyettesei képeznek — a delegációk mintájára — az alakuló megyei gazdasági bizottság tagjait. Elnöke e bizottságnak a gazdasági előadó lenne; jegyzőt a bizottság a tagok sorából választ. A tagokat ülésre az elnök hívja össze, ugyan ő a bizottsági ülésekben hozott végzéseket, illetve javaslatokat és indítványokat további megvitatás és elintézés végett a közigazgatási bizottságnak mutatja be. — A bizottság tagjai a gazdasági egyesületnek megbízottjai lévén, annak működésükért felelősek és ténykedésükről évnegyedenként jelentést tenni kötelesek; sőt fontosabb ügyek felmerülése esetén, azokra nézve előzőleg az egyesületi választmányoknak, esetleg közgyűlésnek véleményét kikérni tartoznak. Magától értetődik, hogy ezen bizottság az egyesület belügyeivel foglalkozni illetéktelen.

Ezen intézmény által a kívánt kapcsolás a megye és az egyesület közt létre lenne hozva és pedig oly módon, hogy a midőn az egyesület életét fenyegető Damokles kardja eltávolítva lenne, a megye — czéliránya kielégítést nyervén — az egyesület fennállásával hihetőleg ki tudna békülni.

Eddig és nem tovább! A parallel közreműködés eszméjét habozás nélkül elfogadjuk; bármintemű bekebelezés, beolvastás, beillesztés, bekelés ellen azonban ünnepelesen óvást teszünk.

A bars megyei gazdasági egyesület egyik tagja.

Az ember gazdálkodása az állatvilágban.

Írta: Hanusz István.

Még kevésbé bírnak e pusztító munka ellen védekezni a tengerek emlősei, melyek termékenysége nem oly mesés, mint a halaké, hosszú partvonalakon kiölte már ezeket az ember, a foka- és rozsmárvadás ismeretlen és ember nem járta vidékeket kénytelen fölkeresni, hogy véres mestersége üzésére új teret leljen. A délamerikai tűzföld csodás szigetvilágát, melynek partvidékeiről alig félszázad óta vannak biztos körirajzaink, évről-évre új hajók kutatják át, hogy új szorosokat, öblöket fődözzenek föl benne s azokat vízi lakóiktól kipusztítsák: Az Atlanti és nagy Óceánban alig van már bálna, a két ellentett sark legátulabb vidékeire kell az embernek előnyulnia, ha még ki nem merített vadászterület után áhítozik. A Franklin expedíció nyomainak nemes kutatóit kapzsi vadászok hada követte, hogy elnép-

hogy miről. Most már megvan. Azt a czímet adom neki, hogy:

A halálba kergetett.

S ezalatt a czím alatt el fogom mondani azt a históriát, a mit most nekem elbeszélte.

— Te, kérlek ne bolondozzál, ne bla-mirozzál.

Hiába volt minden kérdés, minden es-deklés, én nem tágítom tam s fölolvassom önök-nek épen úgy, a mint tegnap nekem az én jó barátom elbeszélte:

A halálba kergetett.

A napokban rettenetesen összezördültem az anyósommal, kit különben nagyon szerettem és becsültem, mivel az én kedves kis Irma feleségem az ő leánya. A feleségemet pedig örülten szeretem, mutatja az is, hogy félévtized alatt öt élő s gyanútlan gyermeke van.

De az utóbbi napokban családi boldogságomat az anyósom, ki szívós kintartással folyton nálam lakik, kegyetlenül feldulta.

Üdöz már napok óta, hogy elhanyagolom az én kedves kis feleségemet, mert nem akarom neki megvenni azt a nyakba való, fene nagy boát, a mi a Glüksthal utódja, Holzman Bódog kirakatában fityeg. Ha ébredek, az ő nyelve fogad, ha étkezem torkomon akasztja a falatot, ha lefekszem, szemrehányása az altató-dalomban is annyira kísért, hogy egy hatalmas boával akar megfojni.

A multkor is epét öntött a kávéba. A feleségemnek is telebeszélte a fejét s összeakádkodtam ellenem.

— Marcsi, te már nem szeretsz engemet — sohajtott a feleségem.

— Hát a gyermekek kutyák! vágtam szavába, hogy szeretetem mellett argumentáljak.

— Azok nem kutyák, azok az enyémek; — fakadt ki sirva Irma.

— Csak bor volnál, majd szeretne! — kontráz közbe az anyósom,

— Kitünően, felséges uram — felelt a hadnagy — alig várom a második kötetet.

De II. Frigyes sem maradt szegényben. Bekötött még egy csomó tizes banknótát s a könyv czimlapjára ezt írta:

II-ik és utolsó kötet.

Könnyű volt ezeknek élcelődni. Ilyen könyvből én is tudtam volna önöket mulattatni. De csinálta volna csak tovább II. Frigyes azon az üres papiroson, a melynek tetejébe még tegnapelőtt én csak annyit tudtam írni, hogy:

Mélyen tisztelt uraim és hölgyeim!

Hát bizony higycék el, egész karácsony-estéig nem tudtam ennél tovább menni. No, de nem akarom, hogy hazugságon fogjon a szemembe nevető Jaross Ferencz barátom, igen is tovább mentem egész a fogadóig. Kétségbeesve ültem le ott egy magányos asztalhoz, a mely mellett csak az én Sirius nevű barátom ült egy roppant nagy csomag mellett.

— Vásárra készülsz, barátom, azzal a nagy pakkal? — kérdeztem tőle.

— Nem, karácsonyestére — felel ő.

Boldog ember, ki ily nagy darab édes örömet vihet családjának.

— Hát boldogan élsz te odahaza — kérdém harátomat.

— Boldogan-e? Meghiszem azt!..

— És mindig? Fakgatám tovább.

— Mindig! azaz hogy, hát... néha... ugy...

S elkezdett nekem egy siralmas mesét végig mondani.

— Megvan!.. megvan!.. kiáltottam fel örömben. A pinczér csak bámulva nézett, azt hitte, hogy megbolondultam. Sirius barátom is megrökönyödve néz rám.

— Te, nincs valami bajod? — kérdé s olyan furcsa kézmozdulatot tett az esze tokja körül.

— Nincs. Hanem köszönöm barátom, hogy kisegítettél. Tudod, holnap fölolvastam a könyvet és még mindeddig nem tudom,

(Folyt. köv.)

telenítse a partokat, hol előtűk fehér ember még nem jut, föl is szűkött a bálnafog ára 4-szeresére annak, a mennyi 20-30 év előtt volt.

Hasonló pusztulásnak néz eléje Észak-amerika és Szibéria prémállat-területe. Menekül a hód, a vörösbőrű indián „nagybátyja“ a világtörténelem haladása előtt nyugat felé, nem tűri az embergyarmatok zaját, a favigók fejzecsapásait az őserdőkben. És minél ritkább lesz a hód, annál inkább fölszökik castoreuma és bőre ára, de annál mohóbban is leselkedik utána a vadász és gyorsítja bekövetkezését annak a nem messze időnek, midőn a hód végső órája üt. A prémes állatok vadászata évről-évre silányabban üt ki úgy a Hudson öböl vidékein, mint éjszakkéleti Ázsiában. Hogy az Amur folyó éjszakai partjai mentén 40 év előtt az oroszok új vadászterületekre bukkantak, hol a tigrisek birodalma a prémes állatokéval érintkezik, csak egy időre akasztotta meg a prémtermelés hanyatlását, mert az ott mesés bőségben talált czoboly is nagyon ritkul.

Legvégzetesebbé vált a fehér ember megjelenése a vastag bőrűekre, névszerint az elefántra nézve. Andersson és Livingstone Belafrikában még hatalmas elefántcsordákra bukkantak, az utóbbi utazó azt mondja, hogy a Zambesi folyó környéke fürengeteget teljesen azt a képet tárták az ember elé, a minő a paradicsom lehetett a teremtés első napjaiban. Agancsos állatok és elefántok békén legeltek egymás mellett és nem riadtak föl az ember közeledtére. Legfőbb husáért leselkedett a bennszülött az elefántra, agyarárt pedig sirook ékesítésére használta föl, nem sejtve, hogy a tengerparton azok nemsokára keresett és busásan fizető arucikké válnak. Mig az elefántot csak a négerék primitív fegyverei üldözték, léte fenyegetve nem igen volt, de a mint az első puská eldördült, vége szakadt a paradicsomi állapotnak. Livingstone kísérője, Oswell egy éven át egymaga többet ejtett el, mint a Ngami tó környékén lakó néptörzsek együttesen.

Annyira ki vannak már némely állatfajok pusztítva, hogy a muzeumok belőlök egyes részeket is mesés áron vesznek meg. A nagy alka madárnak egy tojását árverezték 1887. december 13-án Londonban a Stevens-féle aukció-helyiségében ornithológok jelenlétében, Stevens 1880-ban 2 ilyen adott el 100 és 120 guineáért, pedig törötték voltak. Muzeumokban még 25 darab alkotás található, magángyűjteményekben 41, és e 66-ból, a melyek létezése bizonyos, 43 Nagy-Britannián kívül van. Az árverés 160 guineát eredményezett.

A magyar nemzeti muzeum 1890. novemberben beszerezett egy Aepyornis ősmadár tojást, átmérő 29 5 és 25 5 cm., köbtartalma 8 75 liter, heja 3 mm. vastag. Belefér 148 tyuktojás, 50,000 kolibri tojás tartalma. Abadie kapitány 1850-ben fűdözte föl Madagaszkarban, de találni Mauritius szigeten is 3-4 m. mélységben, az elsőt 1864-ben 320 frankért vették meg Angliában, a párisi Jardin des Plantes-ban 4 ilyen van, a budapesti muzeum a harmadik intézet, a mely ilyen megvásárolt. Turnauban Csehországban egy özönvíz előtti állat kövült gyomrát találták, a francia akadémia 10000 frankot ajánlott érte, de a tulajdonos csak 15000 frankért hajlandó megválni tőle. (Folyt. köv.)

Budapest, 1892. jan. 8.

A választások. — A király a fővárosban. — A feloszlott országgyűlés. — Milliós sikkasztás. — Zsidók mozgalma. — A farsang kezdete.

Néhány napja izgatottságban van a főváros. De hiszen a küszbön levő választások mozgalomba hozták az egész országot. Ki is emlékszik ilyen lucskos választásokra. Pedig ő felsége már kihirdette az új országgyűlést, február 18-ikára. Szétmontak a levelek a vármegyékhez és a városokhoz, s fogadtatásukra felhangzott a kortesnóta, kibontatták a zászlók. Nagyban készülődik, minden követ megmozdít az ellenzék, hogy zászlaját diadalra vigye; de nem alszik ám a kormánypart sem. Hogy ki fog győzni, hogy melyik párt ül majd diadalünnepet, az sokáig nem fog kétségben hagyni. Az ellenzék lehetőleg mindenütt állít jelöltet, s erősen bizik. De a kormány sem csügged, s nem adja föl a győzelem reményét. Néhány napra élet keletkezett a kihalt budai várban. Ő felsége a király lejtőt Bécsből az udvarral. Esténként villámfényben uszott a királyi vár s a sötét Duna habjaiban kéjtelen szemlédette magát a magasból. A lánchidondíszörök foglaltak helyet, s száz meg száz hintó robotogt át a katonai celebritásokkal, az udvari tisztviselőkkel, meg a díszbe öltözött honatyákkal.

Ő felsége csak négy napra jött hozzánk, leginkább csak azért, hogy feloszlassa az országgyűlést. Ittléte alatt fogadta a Budapestben átutazó Károly román királyt, kinek a pályaudvarba ment elébe. Az országgyűlést trónbeszéddel zárta be, s mint már említetttem, február 18-ikára újat hirdetett és 4 napi ittléte után visszautazott Bécsbe.

A szenzációsi Piusfűtű is még egyre lefoglalva tartja a kedélyeket. Az első hazai takarékpénztár részvényesei minapában népes gyűlést tartottak. Az új uralkodó kedélyhangulat arra mutatott, hogy a részvényesek a sikkasztás miatt nem rendítették meg eddigi bizalmukat a takarékpénztár vezérférfiaiban, s hogy miután annak alapítókéjéből kárpótlatni fognak, a vezérférfiak intézkedéseiben megnyugszanak. Egyéb-ként az intézet roppant vagyona az egy millió veszteséget meg sem érzi, s ez hitelének csökkenését legkevésbé sem vonja maga után.

A fővárosi zsidók kebelében mozgalom indult meg egyenjogúsításuk érdekében. Kérvényt intéznek majd a jövő országgyűléshez, hogy mondja ki a zsidó vallás teljes egyenjogúságát a többiekkel, hogy mondja ki a zsidó alattvalók egyenlő jogát más polgárokkal, mert a köteleességekkel jogok, a jogokkal köteleességek járnak, ők megteszik köteleességeiket, kívánják tehát, hogy némiképp lealacsonyító helyzetükből a többi felekezeti polgárokat megillető jogi színvonalra emelkedjenek.

A gyűlésen ez eszmét mindenki magáévá tette, csupán a tónus iránt volt észrevétele egyeseknek, elhatározták tehát, hogy a tervezet corrigálására egy szűkebb körű bizottságot választanak. És a mozgalomhoz való csatlakozásra az összes zsidóságot felszólították.

Itt a farsang. Hosszu, nemzeti színű lobogók jelentik, . . . talán a képviselő-választásokat? . . . nem, a farsangot. A nemzeti lobogó középső színén óriási betűkkel bíró feliratok jelentik, hogy itt pl. „az iparosok bálja“, „amott „a technikusok bálja“ stb fognak tartatni. A jurista bál rendező bizottsága a napokban volt Jenő főhercegnél s felkérte a megjelenésre, a mit ő meg is ígért. De ki tudna elszámolni a sok mulatságot! Az én pennából kifogy lassan a tinta, be kell zárnom a levelemet, s bezárom azzal, hogy . . . (nem hosszú, mert anélkül is az), de boldog, vidám farsangot kívánok a mulatni szerető, kedves lévai hölgyközönségnek!

Füvárosi levelező.

Különfelek.

— **Hangverseny.** A lévai dalárda tegnap este tartotta meg hangversenyét, a mely minden tekintetben igen szépen sikerült. A hangverseny melettatását lapunk jövő számára tartjuk fenn.

— **Az országgyűlés feloszlata.** Az első öt éves országgyűlést e hó 5-én zárta be a király a budai várakban tartott trónbeszéddel. Az új választások elrendelése is megtörtént már e hó 6-án, melyek január 28-án kezdődnek s tíz nap alatt az egész országban be kell fejeztedniök úgy, hogy az utolsó választások február hó 6-án lesznek. Az új országgyűlést a király február 18-án személyesen trónbeszéddel nyitja meg.

— **Hymen.** Szóts Pál, a „Nemzet“ belmunkatársa, e hó 4-én vezette oltárhoz Raab Hermin kisasszonyt, Raab Károly főesperes kedves leányát Köröczbányán. Az esketési szertartást a menyasszony atyja végezte. — Boldog megelegedés kísérje az új part!

— **Felolvasási estély.** A lévai kereskedelmi csarnok vigalmi bizottsága — mint értesülünk — f. hó 11-én, holnap este, tartja második felolvasási estélyét az „Oroszlán“ vendéglő nagytérképében. — A rendező bizottság csupán a csarnok tagjainak küld meghívókat, de az estélyen vendégek is a legszívesebben látnak. — Az estély 8 órakor veszi kezdetét.

— **Választási mozgalom.** Az újbányai kerületnek e hó 5-én Zsarnóczán szép számmal egybegyűlt választói gróf Szapary Gyula miniszterelnököt, a kerületnek mostani képviselőjét, egyhangulag — képviselő-jelöltjükké kiáltották ki s erről a miniszterelnököt az értekezletből táviratilag értesítették.

— **Hymen.** Grapka Kálmán, jászberényi kereskedő, e hó 6-án esküdött örök hűséget Léván, Bolemann Irma kisasszonynak, Bolemann József köztisztviselőnek. A házasságkötés alkalmából a menyasszonyt a kereskedő kedves leányának. — Állandó boldogságot kívánunk az új párnak!

— **A lévai izr. egyház rabbija,** Lieberman Jakob f. hó 3-án foglalta el állását. Fiatal, rokonszenves férfi, ki tartalmas, lendületes beköszöntő beszédével a hallgatóságot állandóan lekötötte, oly nézeteket fejtve ki, melyek a hazafi hitközség helyeslésevel találkoznak. Az izr. hitközség önmagát tisztelte meg, midőn lelkipásztorát a fogadtatás alkalmából úgy Csatan, mint a lévai pályaudvaron lelkes ovációban részesítte. Öszintén üdvözöljük mi is körünkben s kívánjuk, hogy hűveinek a lelkiükben épp oly buzgó, mint a hazafi érzelmek apolásaiban hű apostolai, lelkes vezetők legyen!

— **A difteritisz gyógyítása.** Most, mielőtt a kegyetlen halálangyal egymásután hordja áldozatait országszerte, kétszeres érdekléssel bírnak ama levelek, melyeket orv-

sok irtak a „Gyógyászat“ című lapnak. A difteritisz gyógyításával foglalkoznak és egyértelműen azt mondják, hogy a szürke higanykenőcsöt, (ungventum hydrarg. cinereum) kitűnő sikerrel alkalmazták. A nyakat bőségesen bekenik vele, a torkot pedig vízszel öblögetik. A veszedelmes baj a legtöbb esetben 3-4 nap alatt elmúlt. — Közülük ezen eljárást, mert főleg vidéken, hol gyakran igen hosszú időn át lehet csak orvoshoz jutni, kisegítőképp jó szolgálatot tehet ezen ragályos időben.

— **1848-49-es emlékalbum.** A szabadságharc emlékeinek kiállítását albumban örökítik meg. A gyűjtemény mintegy másfélezer képéből, a melyek közt száz olajfestmény és akvarell van, továbbá kéziratok és plakátaiból, fegyvergyűjtemények s egyéb becses ereklyék fényképeiből a rendezőség egy 50-60 füzetet terjedő, több mint ezer díszes képpel illusztrált albumot fog kiállítani. Ezen albumban az érdekesebb kéziratok és kiáltványok czinokgráfált utánzatokban fognak megjelenni.

— **Papi birtok-eladások.** Az esztergomi főkapitán engedélyt kapott a kormánytól, hogy azokat a birtokrészeket, melyeknek kezelése távolság vagy egyéb okokból magát ki nem fizeti, eladhassa; köteles azonban — mint értesülünk — a befolyó vételárát vagy alkalmasabb birtokokba ruházni vagy pedig állampapírokba fektetni. Halomra szerint a nyéki és szurdok-püspöki birtokrészek már el is adták s most a szt-benedeki erdőbirtokra került a sor, de eddig alkalmas vevő még nem jelentkezett.

— **Az influenza ellen.** Sok mindenféle orvos-szert ajánlanak e kór ellen, különösen számos ásványvizet ajánlagnak ellene a lapok hirdetései rendes használatra. — Az „Esztergomi Közlöny“ egy olvasója, a ki orvos, azt írja a nevezett lapnak, hogy kísérletet tett az ajánlott vizekkel; de kísérletet tett a szántói savanyúvízzel is és beteginél úgy találta, hogy azok közül, a kik rendes ivóviznek a szántói savanyúvizet használták, alig fordult elő influenza beteg, míg a többi kísérletezett ásványvizetnél ezen előnyös hatást nem tapasztalta. — Ha csakugyan való a doktor állítása, akkor igen könnyen védhetjük magunkat az influenza ellen, mert módunkban van a nevezett jótékony hatású vizet a lehető legelősebb áron ivóvíz gyanánt használni.

— **A szabadkőművesek száma** a freiburgi „Zur edlen Ansicht“ páholy kimutatása szerint jelenleg 1,140,870 s ezek 142 nagy páholyban, 18,180 páholyban működnek. Európában van 32 nagy páholy, 4554 páholy s 325,584 szabadkőműves. Amerikában van 103 nagy páholy, 12,630 páholy s 741,843 szabadkőműves. Ázsiában van 440 páholy és 32,100 szabadkőműves; Ausztráliában van 3 nagy páholy, 370 páholy és 28,100 szabadkőműves. Afrikában van 4 nagy páholy 186 páholy s 14,243 szabadkőműves.

— **A villamosgátot** ujabban fa, elefántcsont és más anyagok ekitésére használják. Villamos áram által hevített platinasodrony nyomja be a tárgyakba a rajz körvonalaits ha erősen meg nem melegítik, selyemre s más szövetekre is lehet alakokat rajzolni és pedig meglehetősen tökélyvel.

— **A betörők ellen.** A betörők furfangossága ellen természetes, hogy a villamoságnak kutyakötelessége megővni az emberiséget. A londoni nagy és milliós bankok mind fel vannak fegyverkezve a sodronyok szerkezetével, melyek, a mint a betörő csak piszkálni kezd a kassza körül, majd hogy dutyiba is nem teszik mindjárt az illető hűvösre valót. Vagy ha éppen ezt nem is teszik, de legalább azonnal becsengetik a kassza öreit.

— **A Kneip-kúra ellen.** A wörishofeni lelkész gyógymódjának nálunk is vannak hívei, ámbar az orvosok kinyilatkoztatták, hogy a mi abban lényeges, az nem út el a többi hideg víz kurától, a többi értéktelen czafrang pedig nem állja meg a kritikát. Az alsó ausztriai egészségügyi tanács határozott állást foglalt a Kneip-kúra ellen: e napokban megtagadta az engedélyt egy oly vizgyógyintézet létesítésétől, mely a Kneip-kurát alkalmazta volna. Azzal okolva meg határozatár, hogy a Kneip-gyógymód nélküli a tudományos alapot.

— **Komto graf** a neve egy új számológépnek, melyet Dorr Felt talált ki Chicagóban s mely nemcsak pontosan összegez, de az illető összegeket automatikus ujon lenyomatja. A készülék nyolcz sor billentyűből áll, melyeken egy milliónál kisebb összegeket rövid idő alatt pontosan lehet kinyomatni és összeadni. Különösen pénzüntézetek és statisztikai hivatalok használhatják.

— **RÖVID HIREK — Az esztergomi érsekség** interkaláris jövedelméből a káptalani helynök újévre 5000 frtot osztott szét az egyházmegye szegénysorsu lelkészei között. — **Finnszországban** szintén pusztit az éhínség, az északkéleti tartományokban nincs, a ki segítsen az éhezőkön s a népség 1/12 része a leginkább éhhalálnak néz elébe.

— **Öngyilkosság.** Lehoczy János, közös hadsergebeli főhadnagy, a ki a sorozások alkalmával már több ízben Léván is megfordult, e napokban tisztí revolveréből agyonlőtte magát Esztergomban. — **Erzsébet** román királynő állapota olyan aggasztóvá vált, hogy már az orvosok is lemondtak

életéről. — **Állatkiallítás.** A nyitramegyei gazdasági egyesület april hó 10-12-dikén szarvasmarha-kiallítását és vásárt rendez. Bejelentéseket a nyitramegyei gazdasági egyesület titkári hivatala Nyitrán fogad el. **A takarékpénztárügy reformja,** melylyel a kormány már régóta foglalkozik, az első hazai takarékpénztárnál történt milliós sikkasztás által — mint a lapok írják — csak siettetve lett. — **A pétervári statisztikai hivatal** kimutatása szerint Kamenecz orosz falucskában 23 105-114 éves ember él. Ezek közül 13 férfi és 10 nő.

APROSÁGOK.

— Rovatvezető Zuhany.

Mézes hetekben. Férj: Önre ruháztam egész vagyonomat, önrét feláldoztam szabadságomat, — mit kíván hát még tőlem? — Feleség: Első férjem még többet tett a kedvemért — meghalt.

A v i g e z z. — Nos pajtás — kérdi az egyik utazó úgynök a másikat — milyen szerencsével jártál Szabolcsvármegyében? — Ugy, an hagyj el, pajtás — felel az úgynök — Tisza-Lőkről — k i d o b t a k, Tisza-Dobról pedig — k i l ö k t e k !

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL. Köszönet-nyilvánítás.

I.

A „Stefánia-árvaház“ részére az őszi gyűjtés alkalmával adakoztak: Uhlárik Antalné 20 kr, Partly József 10 kr, Szilassyné 1 frt, Liska György bab és krumpli, Pigler István 10 kr, Valter Károly bab, Nikiser J. 10 kr, Jurka Józsefné 20 kr, Molitorné 10 kr, Kubik bab krumpli, Ujfalusi Istvánné 20 kr, Fogler Lajosné 1 frt, Frommer Vilma 50 kr, Pogány Kornélné 1 frt, Levatic Gusztávné krumpli és más-egyéb, Gyenes Józsefné krumpli és bab, Benyo Istvánné bab, Horváth Imre 10 kr, Novotny Károly 10 kr, Tóth Antalné 40 kr, Szilágyi Gyuláné 60 kr, Bojsza József bab, Szilassy Béláné 50 kr, Weisz Regina 1 frt, Kipke Józsefné 20 kr, Hecksch Illés 30 kr, Simovits IC kr, Ehrenfeld Mórné 1 frt, Berger Lipót, 20 kr, Weisz Sámuel 20 kr, Csuráky István 50 kr, Németh András 20 kr, Ilvay Nándor 20 kr, Wilhelm Mór 20 kr, Steiner Samu 20 kr, Pollák József 20 kr, Ghimesy József bab, Nyitray Ferencz 1 frt, Pólya Pál 10 kr, Pollák Vilmosné 50 kr, Csuvára Mihály 20 kr, Mikla Sándor 30 kr, Mikla Józsefné 10 kr, Novotny Sándor 5 kr, Novotny József 10 kr, Csongrády János bab, Budai Maténé 50 kr. Simegh Filip 15 kr, Melferber Mór 20 kr.

II.

A lévai „Stefánia-árvaház“ karcsonyfájára adakoztak még: Huberth Vilmosné, Leidenfrost Aurélné, Szabó Lajosné, Kiss Lajosné, dr. Pólya Józsefné, Lakner Lászlóné 1-1 frtot, dr. Frommer 50 kr, Kolibálné 50 kr, Kern testvérek czukor többféle és 1 frt, Farkas Ákos 50 kr, Frommer Samu 50 kr, dr. Medveczky Károly, Ordódy Endréné, Szakmáry Endre, Bartókné, Frankóné, Leidenfrost Paula 1-1 frt, Friedmann Samu kelmét, Cseky Vilmosné 50 kr, Báthy László 1 frt, Szilassy Cézárné 1 frt, Kovátsik Samuné több ruhafélét, Kabina Józsefné 1 frt, Merkáder Alajosné 50 kr, Novotny Imréné 50 kr, Balbach Lajosné 50 kr, Egy névtelen 30 kr, Weisz Regina 1 frt, Gutman Lipót 50 kr, Becsei Antal 40 kr, Frommer Samu 1 frt, Fogler Lajosné 50 kr, Sümegh Lajosné 1 liter méz, Szilassy Béláné 50 kr, özv. Mészáros Józsefné 1 frt, Kovátsik János 25 kr, Gutmann Ignáczné 25 kr, Kaizerné 20 kr, Boleman Edéné, Levatic Gusztávné, Rimánóczy Antónia, Gyenes Józsefné 1-1 frt, Czirik János fuge és czukorka, Goldbrunner Sándor sütemény és 1 frt, Klein Ödön czukorka és játék, Deutsch Herman 20 kr, Preisah 5 üveg tonta, Fischer Miksa 3 fűsapka, Grotte Vilmos 4 kendő, N. N. 20 kr, Ehrenfeld Jakabné 40 kr, Boleman Józsefné 1 frt, Vietorinés 4 kendő, Pollák Vilmosné 30 kr, Leidenfrost Gyuláné 2 frt, Lévy Józsefné 1 frt, Schwarz Györgyné 1 frt, Juhász Margit 10 kr, Hoffmann Ferenczné 1 frt, Schleifer Arminné 50 kr, Bellan fiai 1 frt, Thuróczy Lőrinczné 1 frt, Faich Hermin vankos tollat, E. G. 30 kr, N. N. 1 frt, Pogány Kornélné 50 kr, Szepesy Pálné 50 kr, Brach Margit 1 frt, Berger Adolfné 40 kr, özv. Jozsefcsek Károlyné 50 kr, dr. K. K. 1 frt, Schön Anna 1 frt, Levatic Mártonné 1 frt, Balbach Julia 50 kr, Vosztruha Györgyné 50 kr, Szirtey György 30 kr, Mácsay Lukácsné 50 kr, N. N. 1 frt, Pollák Adolf 1 frt 22 kr.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 10 frt — kr, 10 frt 10 kr. Kétszeres 9 frt 50 kr. 9 frt 80 kr. Rozs 9 frt. 60 kr. 9 frt 80 kr. Arpa 5 frt. 6 frt 60 kr. Kukoriceza 5 frt 30 kr 5 frt 40 kr. Bab 6 frt — kr. 6 frt 10 kr. Zab 5 frt 50 kr 5 frt 70 kr. Lencse 6 frt 80 kr. 7 frt — kr. Köles 4 frt 20 kr. 5 frt 80 kr.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár
BÉCSBEN. I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.
„zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacsook, ezeltt általános labdacsook neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodá-

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehézebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozták, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. okt. 22. én.

Tekintetes Úr!

Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsoiból ismét 4 csomagot küldeni szíveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12. én.
Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsoi kezem közé kerültek, melyeknek hatásait ezennel megírom: Én gyermekkoromban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatraméltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért szerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagyünnem névben. Az ille 5 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkór-ságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondtam, midőn véletlenül egy dobozt kaptam az Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel

Weinzeittel Jozsefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27.
Tekintetes Úr!

Alulírott ismételnem kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsook értéke feltt és azok, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legméglegben fogom ajánlani. Ezen hálaíratot tetszészerinti használására Önt ezennel felhatalmazom.

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilázia 1886. okt. 8.
T. Úr!

Felkértem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni szíveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fogtak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csak a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsoot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 ft 05 kiba kerül; bérmentetlen utánvételei küldésnél 1 ft 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előlben beküldésénél (mi legjobban postautalvánnyal eszközölhetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 ft 25 kr., 2 csomag 2 ft 30 kr., 3 csomag 3 ft 35 kr., 4 csomag 4 ft 40 kr., 5 csomag 5 ft 20 kr. és 10 csomag 9 ft 20 kiba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztattak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden eg és doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van elttva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csuszos bajok, u. m.: gerinczagy-bántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideg-s. fogfájás, fűfájás, fülzajgatás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Egek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz Staudel tanártól. Útés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, tükkekac, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Útifűnedv, egy általánosan ismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, gőresis köhögés stb. ellen. 1 üvegcse ára 50 krajczár, 2 üveg bérmentve 1 forint 50 krajczár.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üvegcsevel 22 kr., 12 üveg 2 ft.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: fűfájás, szédülés, gomorgóris, gyomorlív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 ft.

Angol csodabalsam, 1 üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por meg-izzadási s az azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábait és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 krajczár.

Golyva-balsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál, 1 csomag 1 ft.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdettet összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegeségek raktáron vannak, és a készletben nán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközölhetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik, nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. 7, 52-1.

VERSENY-REJTVÉNY.

Eisöm — szolt Benakiba: nincs a nap alatt, —
Da mint a „régí“ ellentete megmaradt.
Utolsóm — folyton van, s halad bár elmarad,
Lesd meg háromszázhatvan és öt nap alatt.
S együtt? kívánja majd egy levéláradat,
Hogy ekkor megfejtöm, boldognak tudd magad.

MINDENKI, a ki a fenti rejtvény helyes megfejtését 1892. jan. hó 15-ig a

MAGYAR HIRLAP

című, kitűnően szerkesztett, teljesen független napilap, 1892. január—márczius negyedére járó előfizetési díj (3 ft 50 kr.) melléklésével vezetett lap kiadóhivatalának (Budapest, Gránátos utca 16. szám) beküldi. a Magyar Hirlap karácsonyi ajándékát és

PÁLMAI ILKA

a bájos operette divának

„SZINPADI FESTÉK“

című nagyérdékű regényét diszkötésben kapja jutalmul

8. 2-1.

A „MAGYAR HIRLAP“ kiadóhivatala.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették népszerűvé. A kormány körében előforduló eseményekről az „Egyetértés“ olvasói értesülhetnek első sorban. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb, tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. Bár-mely párthoz tartozzék is a képviselő, beszéde az „Egyetértés“-ben a legterjedelmesebben közöltetik. Ez az óriási terjedelmű lap egyszerre két hímlokegyenest ellenkező irodalmi célzt szolgál, mert naponként megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szépirodalmi olvasmányát a vilá-g rodalom legkitűnőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcza-czikkeket legjobb íróinktól, divattudósítást Párisból stb., ugy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az „Egyetértés“-nek e rovataival a versenyt kiáll-hatná. — S ezzel szemben ott van az „Egyetértés“-nek oldalakra ter-edő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólérsültség tekintetében utolérhetetlenek van elismerve a magyar sajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés“-nek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintetektől sem hagyta magát befolyásolni, s mint teljesen független lap fölülte áll minden párt-érdeknek és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legna-gyobb terjedelmű országgyűlési tudósításaink is mindenkor a párte-kinteteken felülemelkedő részreahajlatlanság szerzete meg a közelismerést, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés“ olvasói között minden pártból találunk híveket. — Az „Egyetértés“ gazdasági rovata elis-mert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközön-ség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bő-ségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. — A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az „Egyet-értés“-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van s e miatt az „Egyet-értés“ ma már nélkülözhetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi-, ipar-és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés“ a legjobban informált lap Magyarországon. — A ren-des rovatokban s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közöltt bő tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés“ 3 speciális rovatát emlíjük meg, melyek országos hirre tettek szert. Ezek: az Iro-dalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a világ fo-lyásáról gyorsan és hitelesen akar értdsülni, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS“-re,

melynek előfizetési ára: egy óra 1 ft 80 kr., negyedévre 5 ft s egy évre 20 ft. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ ki-adóhivatalába küldendők. Mutatványszámokat a kiadóhivatal ki-adóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés“ felős szerkesztője és kiadótlaj-donosa: CSÁVOLSZKY LAJOS.

Az „Egyetértés“ kiadóhivatala: Dalszínház-utca 1. szám. (Az operaházzal szemben.)

1242/1891. tkvi sz.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verebéli kir. jbiróság mint telekkyv hatóság közhírré teszi, hogy a lévai taka-rékpénztár végrehajtatónak Chipacs Istvánné szül. Belanya Erzsébet végrehajást szenvedő elleni 350 ft tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtatási ügyében a verebéli kir. jbiróság területén lévő s a végrehajtatást szenvedett Chipacs Istvánné szül. Belanya Erzsébetnek a felső-györödi 104. sz. tjkvben A I 1-20 srsz. alatt foglalt birtoktestbeni 1/2 közös tulajdoni jutalékára az árverést 638 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megje-lölt ingatlanok az 1892. évi január 25-ik napján d. e. 9 órakor Felső-Györöd község

házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladattni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 63 ft. 80 kr készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a ki-küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz-nek a bíróságnál előleges o'helyezéséről ki-állított szabályszerű elismervényt átszol-gáltatni.

A verebéli kir. jbiróság, mint tkkvi hatóságánál, 1892. évi október hó 31.

Dilleez, kir. aljbíró.

SCHLICK-féle

vasöntöde és gép-gyár részvény-társaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI., külső Váci-ut 1696/99.

Városi iroda és raktár: VI., Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű,

gőz- és járgánycséplő-készületeit és számos első díjakkal szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabadalm. mélyítő-ekéit,

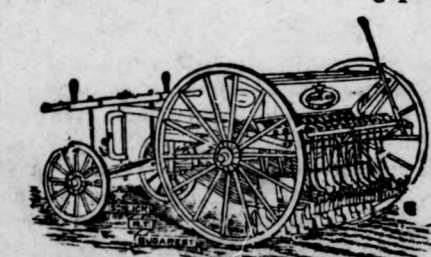

eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmívelő eszkö-zeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szabadalm. „HALADÁS“ sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER s VIDATS rendszer) takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és daralók, szabad. Jókay-féle „Hungaria“ daráló-gépek erő-hajtásra, őrlőmalmok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kéveköto és marokrakó arató-gépek és fűkaszaló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérn.

24-22